

ת"פ 18291/12/12 - מדינת ישראל נגד איל ארגוב, ארגוב איל בע"מ

בית המשפט המחוזי בירושלים
בפני כבוד השופטת נאוה בן-אור

ת"פ 18291-12-12 מדינת ישראל נ' בלווא ואח'

המאשימה	מדינת ישראל
נגד	
הנאשמים	14. איל ארגוב 15. ארגוב איל בע"מ

נוכחים:

ב"כ המאשימה: עוה"ד אשר גושן, גלעד סוקולובר ויצחק שפיגלר

נאשמים 14, 15 וב"כ: עו"ד נתן שמואל נחשון ממשרד יצחקניא

גזר דין

רקע

1. הנאשמים - איל ארגוב והחברה שבבעלותו, "איל ארגוב בע"מ", הועמדו לדין במסגרת פרשה רחבת היקף של הסדרים כובלים בין בעלי חברות גיזום או מי מטעמם בנוגע למכרזי גיזום שפרסמו חברת החשמל או רשויות מקומיות שונות. המאשימה הגישה שלושה כתבי אישום עיקריים בפרשה זו, המשתרעת על פני מספר שנים והנוגעת למספר ניכר של מכרזים. בכתב האישום שלפניי יוחסו עבירות שונות באישומים שונים ל- 24 נאשמים, מתוכם 9 חברות. מעת שהחלו ההליכים הגיעו מספר נאשמים להסדרי טיעון עם המאשימה. חלקם בתיק שלפניי, וחלקם בתיקים המתנהלים במקביל לפני מותבים אחרים.

עתה, ערב סיום פרשת התביעה, הגיעו הנאשמים נשוא גזר דין זה להסדר טיעון עם המאשימה. הם הודו והורשעו על פי כתב אישום מתוקן, שעובדותיו יפורטו בהמשך. הסדר הטיעון אינו כולל הסכמה באשר לעונש, אלא התחייבות של המאשימה לטעון כי העונש הראוי לנאשם איל ארגוב (להלן: **הנאשם**) הוא חודשיים מאסר בפועל שירוצו בעבודות שירות ומאסר על תנאי; וכי העונש הראוי לנאשם ולחברה שבבעלותו גם יחד (להלן: **החברה**) הוא קנס כספי בשיעור של 100,000 ₪, אשר ככל שיוטל עליהם יפרסו תשלומיו כך ששיעור התשלומים החודשי לא יעלה על 2,000 ₪. על פי

ההסדר, חופשיים הנאשם והחברה לטעון לעונש כהבנתם.

נתאר תחילה את העובדות בהן הודו הנאשם והחברה.

2. האישום היחיד בו הורשע הנאשם הוא האישום השביעי, שתוקן על פי ההסדר. החברה הורשעה הן באישום השביעי והן באישום החמישי, כפי שתוקנו.

האישום השביעי מתייחס למכרז שפרסמה עיריית תל-אביב בשנת 2009, בשיתוף עם חברת החשמל. המכרז נועד לעיצוב ולגיוס עצים וכן לפינוי הגזם, ונקבע בו כי בנוסף לעבודות הגיוס עבור העירייה, יבצעו הזוכים במכרז עבודות גיוס מתחת ובסביבת כבלי חשמל עבור חברת החשמל ובמימונה. האישום מייחס עבירות של הסדר כובל לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 ועבירות לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977, למספר נאשמים. בכל הנוגע לענייננו, הודה הנאשם כי ב- 12.5.09 נפגש עם רמי ברזילאי (נאשם 8), וכי במהלך הפגישה, לכל אורכה, נכח גם ארז מיארה (נאשם 6). במהלך הפגישה דרש הנאשם מברזילאי את פרעון חובותיה של "מנהרת אשקלון בע"מ" (נאשמת 9, שבבעלות ברזילאי), בגין עבודות שביצעה החברה עבורה. כן דרש את פירעון חובותיה של "קסנטיני ובניו בע"מ" (נאשמת 24, שבבעלות שולמית קסנטיני, נאשמת 23 ואחותו של ברזילאי) לחברה, אף זאת בגין עבודות שביצעה החברה עבורה. סכום החובות הכולל עלה על 300,000 ₪, ורובו נבע מחוב של נאשמת 9.

באותה פגישה דרש ברזילאי כי החברה שבבעלות הנאשם לא תגיש הצעה למכרז. הנאשם לא תכן כלל להגיש הצעה למכרז האמור, שכן עמד לנסוע לחו"ל למשך שנה עם בני משפחתו. עם זאת, הוא נזהר שלא לגלות עובדה זו לברזילאי או לארז מיארה, משום שידע כי אם יגלה את תוכניתו לא יפרעו החובות האמורים, שהיו חובות ישנים שהחייבים התחמקו מפירעונם. לפיכך, במהלך הפגישה דרש הנאשם כי ישולם לחברה סכום של 300,000 ₪ בתוספת מע"מ קודם למועד האחרון להגשת ההצעות למכרז והבהיר כי היה והסכום האמור לא ישולם במועד, תגיש החברה הצעה מטעמה לאותו מכרז. בסיכום הפגישה הסכימו הנאשם וברזילאי, בנוכחות ארז מיארה, כי הסכום האמור ישולם כך שמחציתו תשולם באמצעות העברה בנקאית עד ל-14.5.09, ואילו המחצית האחרת תשולם בהמחאות דחיות שתמסרנה לידי הנאשם קודם למועד האמור. בתמורה התחייב הנאשם כי החברה לא תגיש הצעה למכרז. ואכן - כך היה.

בגין מעשים אלה הורשעו הנאשם והחברה בעבירה של צד להסדר כובל, כמפורט בהכרעת הדין.

3. האישום החמישי עניינו במקבץ של חמישה מכרזים לעבודות גיוס שפרסמה חברת החשמל ב-2010, והמכונים בכתב האישום "חמשת מכרזי הדרום". מקבץ המכרזים האמור פורסם במהלך שהותו של הנאשם בחו"ל. את עניינה של החברה הפקיד, טרם צאתו, בידי אדם ושמר מאיר רוזנר (שהועמד לדין לפני מותב אחר, הורשע לפי הודאתו בשל מעורבותו בפרשה, ודינו נגזר לשישה חודשי מאסר בעבודות שירות). על פי העובדות בהן הודתה החברה, היא - ביחד עם נאשמים אחרים שהאישום האמור מיוחס להם - הייתה צד להסדר כובל במסגרתו חולקו המכרזים, על פי תאום ביניהם, כך שהחברה תזכה במכרז שיועד לעיר באר שבע, ביחד עם החברה שבבעלות רוזנר ועם נאשמת 24. כתב האישום

מפרט פגישה שהתקיימה בצומת מסובים ב-25.3.10, בה נכח מאיר רוזנר, ובה סוכמה חלוקת המכרזים נשוא האישום האמור. על פי המוסכם, הגישה החברה (יחד עם נאשמים נוספים) הצעות "גיבוי" למכרזים בהם לא אמורה הייתה לזכות, ושיתפה בכך פעולה עם האחרים בהצגת מצג כוזב כלפי ועדת המכרזים כאילו הצעתה הוגשה באופן עצמאי וללא תיאום מראש. בכל הנוגע למכרז באר שבע, בו אמורה הייתה החברה לזכות ביחד עם שתי החברות האחרות, הייתה הצעתה הנמוכה מבין ההצעות שהוגשו ורוזנר הוזמן כנציגה לשיבת בירור שערכה ועדת המכרזים לשם קבלת הסברים לתמחור ההצעה. החברה הודתה כי רוזנר הציג מטעמה מצג כוזב לפיה ההצעה הוגשה באופן עצמאי, מצג שהתבטא הן בהצעת החברה למכרז והן בישיבת הבירור שהתקיימה לאחר מכן.

בגין מעשים אלה הורשעה החברה בעבירה של צד להסדר כובל ובעבירה של קבלת דבר במרמה, כמפורט בהכרעת הדין.

ועתה לטיעונים לעונש.

טענות הצדדים

4. ב"כ המאשימה עמד בטיעונו על הערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה מן המעשים בהם הודו הנאשם והחברה. העבירה של הסדר כובל מגינה על התחרות החופשית, ואילו העבירה של קבלת דבר במרמה מגינה על חופש הרצון והבחירה של אדם לעשות ברכוש המצוי בשליטתו. בכל הנוגע לעובדות האישום החמישי, המיוחס לחברה בלבד, סבור ב"כ המאשימה כי הייתה פגיעה חמורה בערכים המוגנים. המדובר במכרזים ציבוריים, שהעובדות האמיתיות העומדות ביסוד ההצעות שהגישה והמצגים שהציגה (באמצעות רוזנר) לא גולו לחברי ועדת המכרזים. מאליו מובן, שהפגיעה בערך של התחרות החופשית הייתה מהותית. לטעמו, גם המעשים המהווים יסוד להרשעה באישום השביעי יש בהם משום פגיעה ניכרת בתחרות. אמנם הנאשם לא התכוון לגשת למכרז, אולם בעיני המתחרים הוא היווה איום תחרותי, שכן הם לא ידעו על תכניותיו. ההבנה אליה הגיע עם המתחרים הסירה מהם את אי הוודאות ומשכך הוא חדל להיות, מבחינתם, רסן תחרותי על המחיר שציעו הם במכרז. בהקשר זה טען ב"כ המאשימה, כי מעשהו של הנאשם היה מעשה מתוכנן, שהרי תכנן להשתמש באיום שייגש למכרז כדי להביא לגביית החוב. ב"כ המאשימה הוסיף ועמד על כך שהמדובר היה במכרז שהיקפו הכספי גדול, ושהזוכים במכרז (ברזילאי, רונן מיארה והחברה שבבעלותו - מוקה גיזום בע"מ) קיבלו 14 מיליון ₪ מעיריית תל-אביב ומחברת החשמל בגין העבודות נשוא המכרז.

בהגנותו הרגילה הקפיד ב"כ המאשימה להדגיש, לצד הקולה, את העובדה שהתשלום אותו דרש הנאשם כתנאי לאי השתתפותו במכרז היה עבור עבודה שביצע בפועל ולא כרווח קרטליסטי. עם זאת סבור הוא, כי יש להיזהר מלייחס לנסיבה האמורה משקל מופרז לקולה, שהרי אסור שקיומו של חוב בין קבלנים ישמש פלטפורמה לתיאום מכרז. עוד הסכים ב"כ המאשימה, כי אין לחדד שהנאשם סובל מקשיים כלכליים והגם שחלפו כחמש שנים מעת ששב משהותו הממושכת בחו"ל, הוא עדיין נאבק על מנת לייצב את החברה. ב"כ המאשימה הטעים, כי יש לראות בהסדר הטיעון

משום נטילת אחריות של הנאשם, הן על מעשיו שלו והן על המעשים שנעשו בשם החברה - על אף שאין הוא רואה עצמו אחראי למעשיו של רוזנר. בנוסף עמד הוא על שיתוף הפעולה הצפוי של הנאשם עם רשויות החקירה בכל הנוגע למה שהתרחש בנוגע למכרז של עיריית תל-אביב. אמנם הנאשם סרב לקבל על עצמו מעמד של עד מדינה, אולם הוא הביע נכונות להביא עתה את גרסתו לפני בית המשפט. ועל כל אלה מצא ב"כ המאשימה לנכון להבהיר לבית המשפט, ואף זאת בהגינות רבה, כי עוד בשלב השימוע, טרם הגשת כתב האישום, הציע בא כוחו של הנאשם מתווה דומה לזה המובא היום לפני בית המשפט, וכך עשה גם בשיבת גישור שהתקיימה לפני מותב אחר, לאחר שהוגש כתב האישום. מה שהשתנה במידה רבה הוא עמדת המאשימה. לפיכך, גם אם הנאשם לא גילה את העובדות שבידיעתו במהלך החקירה, הוא "אותת" על נכונותו לעשות כן עוד לפני הגשת כתב האישום ויש לזקוף זאת לזכותו.

בהביאו בחשבון את כלל השיקולים שפורטו לעיל, סבור ב"כ המאשימה כי מדיניות הענישה מחייבת ענישה הכוללת רכיב של מאסר בפועל - גם אם בעבודות שירות. כל כך, הן בשל מגמת ההחמרה בעבירות של הסדר כובל ועמדת בית המשפט העליון לפיה העונש הראוי בעבירות אלה הוא מאסר בפועל ממש, והן לנוכח רמת הענישה שכבר נקבעה ביחס לנאשמים אחרים בפרשה הנדונה. העונש המוצע על ידי המאשימה - חודשיים מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות - הולם, לטעמו, את נסיבות העבירה ומשתלב באופן ראוי בעונשים שכבר נגזרו במסגרת הפרשה הנדונה. עוד סבור הוא, כי הקנס לו עותרת המאשימה מבטא את היקפו הכספי הגדול של המכרז שפרסמה עיריית תל-אביב, את העובדה שבמסגרת ההסדר הכובל קיבל לידיו 300,000 ₪ - גם אם אין המדובר ברווח נקי, ואת העובדה שבמכרז באר שבע זכתה החברה במכרז במחיר של למעלה מ- 800,000 ₪. בנוסף הפנה לקנסות שנפסקו לנאשמים שכבר הודו והורשעו במסגרת הפרשה, ולטעמו עמדת המאשימה בעניינם של הנאשם והחברה עולה בקנה אחד עם אותם קנסות.

5. ב"כ הנאשם והחברה, שטען למרשיו בטוב טעם ודעת, עמד על נסיבותיו האישיות של הנאשם ועל טיבם של המעשים בהם הודה והורשע.

בכל הנוגע לנסיבות האישיות עמד ב"כ הנאשם על כך שמרשו שרת כקצין קרבי בסיירת שקד והוא סגן-אלוף במילואים. במהלך ניהול המשפט חלתה אשת הנאשם במחלה קשה. הנאשם סעד אותה ותמך בה בהתמודדותה עם הטיפולים הקשים, ועד היום היא זקוקה לסיוע. אם לא די בכך, לאחרונה התאבד אביו של הנאשם. המשמעות הכלכלית של ההרשעה היא דרקונית. רשויות שונות שהנאשם כרת עימן הסכמים לביצוע עבודות גיזום הודיעו לו כי יפסיקו את עבודתו לנוכח ההרשעה. משמעות הדבר, שהנאשם, שזה היה עיסוקו במשך שנים רבות, עומד לאבד את מטה לחמו.

אשר לנסיבות ביצוע העבירות הדגיש ב"כ הנאשם כי מן העדויות שנשמעו עד כה בבית המשפט עולה, כי הנאשם מעולם לא היה חלק מהסדרים כובלים בענף הגיזום, כי הוא אף התבטא באוזני עד המדינה בזכות התחרות וכי אחד העדים אף טרח לציין כי הנאשם היה היחיד שהוא חשש מתחרות עמו בנוגע לאחד המכרזים נשוא כתב האישום. הנאשם נכשל פעם אחת, כשאדם החייב לו כספים רבים והתחמק מפירעון חובו הציג לו תנאי שבתמורה לאי השתתפותו במכרז, יפרע את החוב. הנאשם, שממילא לא התכוון להשתתף במכרז ניצל את ההזדמנות, "שיחק פוקר" עם החייב, הסכים לדרישתו וזכה לתשלום המגיע לו על יסוד עבודתו. כעולה מן העובדות בהן הודה, ובניגוד לנטען על ידי המאשימה, לא היה כאן תכנון מצידו של הנאשם, שאף את מלוא החוב לא גבה אלא התפשר על פחות מן המגיע לו. ב"כ הנאשם סבור, כי הנאשם כשל בניסיון שכל אדם סביר במקומו היה עלול להיכשל בו בנסיבות אלה. בהקשר זה הוסיף ב"כ הנאשם וטען כי לא מן הנמנע שבסופו של המשפט היה הנאשם יוצא זכאי בדין, שכן מערכת הראיות שבידי המאשימה בקשר עם אישום

זה אינה נקייה מקשיים. הודאתו של הנאשם מהווה נטילת אחריות למעשה פלילי, שגם לו הוכח - מצוי בתחתית מדרג החומרה ואינו מצדיק עונש של עבודות שירות.

לטענת ב"כ הנאשם, גזרי הדין אליהם הפנה ב"כ המאשימה עוסקים במעשים חמורים בהרבה, בעניינם של נאשמים שעמדו במרכז העבירה והתנהלו כך במשך שנים. גם אז, על אותם נאשמים נגזרו עונשי מאסר שרצו בעבודות שירות. אם כך הדבר לגבי מי שהתנהל באופן עברייני במשך שנים והיה עברייני עיקרי, אין מקום לגזור על הנאשם עונש מאסר כלשהו, גם לא כזה שירוצה בעבודות שירות.

באשר להרשעת החברה במכרזי הדרום - המאשימה קיבלה את עמדתו של הנאשם לפיה הוא עצמו כלל לא היה מעורב במעשים נשוא אישום זה וכי הוא לא ידע על קיומם. מאיר רוזנר הוא שהיה המנהל הפעיל בחברה בתקופה הרלוונטית, ובמהלך התקופה בה בוצעו האזנות סתר ועלתה מעורבותו של רוזנר, שמו של הנאשם כלל אינו מופיע בהן, ורוזנר לא נשמע בהן כמי שמעביר מסרים מן הנאשם או בשמו. יתרה מזאת, המשווחים ששיחותיהם נקלטו ראו ברוזנר "איש של ירון בלוא" (נאשם 1) ולא שיערו כי הוא פועל בכובע של הנאשם. בנסיבות אלה, כך סבור ב"כ הנאשם, עולה תהייה עם יכול היה רוזנר בכלל לחייב את החברה במעשיו, שהרי הוא ניהל באותה עת גם את החברה שבבעלותו, וחברה זו, יחד עם רוזנר, הורשעה במעשים הנדונים בכתב אישום אחר. אכן, במסגרת הסדר הטיעון קיבל הנאשם כי רוזנר יכול היה לחייב גם את החברה, משהופקד על ענייניה, אולם יש לזכור כי את המעשים בגינם היא נענשת ביצע רוזנר, בעוד שכלל שיוטל עליה קנס - יישא בו הנאשם.

נוכח כל אלה סבור ב"כ הנאשם והחברה כי יש להסתפק בעצם ההרשעה ולא להטיל עונש כלשהו, לא על הנאשם ולא על החברה. לטעמו, בנסיבות המיוחדות הללו לא יהיה בכך כדי להשליך על רמת הענישה המתחייבת בעבירות מן הסוג הנדון בכלל, ועל רמת הענישה המתחייבת בפרשה שלפנינו בפרט.

6. הנאשם עצמו ביקש לספר על ילדיו, ששניים מהם משרתים כקצינים במילואים ביחידות קרביות ומצטיינים במעשיהם בחיי האזרחות. הוא הוסיף כי הוא בטוח כי גם שני ילדיו הקטנים יותר ילכו בדרכי אחיהם הבוגרים לכשיגיע זמנם, וכי זו הצלחתו הגדולה. הנאשם הוסיף, כי לכל אורך הדרך היה בטוח כי ייצא זכאי בדינו משום שהאמין שלא עשה מעשה פסול בגביית החוב עבור עבודה שביצע בזאת אפוא. אלא שהנסיבות הקשות והאסון שפקד את משפחתו בזמן האחרון שברו אותו והסתכלותו השתנתה. בשלב זה החליט לסיים את ההליך והוא מקווה כי בית המשפט יתרשם מן השונות המובהקת, כלשונו, בינו לבין הנאשמים האחרים בתיק זה.

דין

7. נקודת המוצא העונשית בעבירות כלכליות בכלל, ובעבירות לפי חוק ההגבלים העסקיים בפרט, שהעונש הראוי הוא מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה וקנס כספי משמעותי (ע"פ 7014/06 מדינת ישראל נ' לימור (4.9.2007)). כל כך, בשל המאפיינים הרווחים בקרב מבצעייהן של עבירות אלה, שהינם לרוב אנשים הניצבים על בסיס כלכלי איתן, בשל הרווחים הפוטנציאליים הגלומים בהסדר כובל לצדדים לו, בשל הקושי לאמוד את נזקו ובשל "מורת הרוח הקולקטיבית"

(כלשון בית המשפט העליון, שם, פסקה 72) מן העבירות, הפוגעות בציבור הצרכנים וביעילות הכלכלית, עבור בצע כסף. אלא שנקודת המוצא כשמה כן היא, ומתחייבת בחינת כל מקרה לגופו.

8. אתחיל בנסיבות ביצוע העבירה. הסרת איום תחרותי ממתחרה, שבדרך זו יבין שפתוחה בפניו הדרך להשיא את רווחיו על ידי דרישת מחירים על-תחרותיים, הוא מעשה שאין להקל ראש בחומרתו. בענייננו, חטאו של הנאשם מתבטא בכך שקשר בין התחייבות שלא להתחרות (תוך ניצול העובדה שמתחרהו ובעל חובו לא היה מודע להיעדר כוונה מצידו להתחרות כך או כך) לבין פירעון חוב. הנאשם ניצל את המכרז הממשמש ובא כדי לגבות חוב שאין חולק כי הגיע לו ושהוא התקשה לגבות אותו מזה זמן. אכן, המניע של הנאשם לא היה בצע כסף לשמו, אולם אתקשה לקבל כי לא היה מודע לכך שהסרת האיום התחרותי כתנאי לפירעון החוב הוא בגדר מעשה הפוגע בתחרות ומהווה הסדר כובל. לפיכך, גם אם לא תכנן מראש את המעשה, כטענת בא כוחו, משנקרתה לפניו ההזדמנות - תעל אותה לצרכיו ופגע בערך המוגן העומד ביסוד העבירה. לקולה יש לזכור, כי המדובר בכישלון נקודתי ובלתי מתמשך, כישלון שאינו כולל גם עבירת מרמה, בניגוד לאחרים שכבר הורשעו במסגרת הפרשה הנדונה.

אשר לחברה, הרשעתה בעבירת המרמה ובהסדר הכובל נשוא האישום החמישי - מעשים המצויים באופן מובהק בלב האיסורים שבחוק ההגבלים העסקיים - היא מכוח מעשיו של רוזנר. המאשימה אינה מייחסת לנאשם מודעות בזמן אמת למעשים הללו. רוזנר הוא זה שהשתתף בפגישת התיאום בצומת מסובים, והוא זה שהתייצב לשיחת הבירור שערכה חברת החשמל בנסותה לבחון את התמחור של החברה במכרז הרלוונטי. בחטאו של רוזנר ישא בסופו של דבר הנאשם, שהחברה מצויה בבעלותו.

9. נסיבותיו האישיות של הנאשם הן בעלות משקל של ממש. לא אחזור על הקשיים המשפחתיים שחוה בעת האחרונה, כמו גם על תיאור הקשיים הכלכליים אליהם נקלע עם שובו מחו"ל וכתוצאה מן ההרשעה כאן. כך גם יש לציין את תרומתו של הנאשם לחברה, תרומה המתבטאת בשירות ממושך בצה"ל, ביחידה קרבית, ובחינוך ילדיו ללכת בדרכו ולשאת בעול ההגנה על המדינה.

10. על כל אלה יש לציין, כפי שהובהר על ידי ב"כ המאשימה, כי הנאשם היה נכון להגיע להסדר טיעון עוד בתחילת הדרך. מה שאפשר את ההסדר עתה הוא שינוי שחל בעמדת המאשימה. מכאן, שיש ליתן משקל מלא להודאתו ולא לייחס משמעות לעובדה שהיא באה רק עתה. ודאי כך, כאשר בנוסף לעצם ההודאה מוכן הנאשם למסור למאשימה את גרסתו המלאה באשר לעובדות האישום בו הורשע. אוסיף, כי כך או כך ניהל הנאשם את הגנתו באופן ענייני וממוקד ולא הכביד על ניהול המשפט.

11. אפנה עתה לבחינת פסקי הדין שהוצגו לפני על ידי המאשימה בטיעוניה, וכן אתייחס לגזרי הדין שכבר הוטלו במסגרת הפרשה הנדונה.

בת"פ 4016-06-12 מדינת ישראל נ' שוהם (1.6.2014) הורשעו הנאשמים בעבירה של צד להסדר כובל שעניינו באיגרת שנשלחה לשמאי הביטוח ובמסגרתה התוו קו פעולה באשר לשכר הטרחה שעל שמאי רכב לגבות. בית המשפט עמד על כך שהמדובר במעשים שהם פרי תכנון ומחשבה, שחלקו של הנאשם בהם מכריע, שהיקף השוק מיליוני ₪

בשנה. מנגד ציין את העובדה שהמוטיבציה לעבירה לא הייתה בצע כסף אלא תפיסתו של הנאשם כי השמאים חווים קשיי פרנסה בעוד שהתעריפים לא עודכנו שנים רבות. משכך, הטיל עליו עונש של ארבעה חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות וקנס כספי, לאחר ניהול משפט הוכחות.

בת"פ 9890-10-12 מדינת ישראל נ' רבינוביץ (7.10.2014) הורשעו הנאשמים בעבירות של צד להסדר כובל וקבלת דבר במרמה. המעשים נעשו במסגרת התמחרות על נכס שעמד למכירה בהליכי פירוק של החברה שהייתה בעליו. בית המשפט מצא כי הנאשם התנהל בתחכום ובתכנון וכי חלקו בעבירה היה עיקרי. עוד מצא כי המניע לעבירה היה בצע כסף ולא מצוקה כלכלית, וכי היה מודע לטיב מעשיו. על הנאשם נגזרו שישה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות וקנס כספי, גם הפעם לאחר ניהול משפט הוכחות.

ב"כ המאשימה סבור, כי ת"פ 21467-11-13 מדינת ישראל נ' יום טוב (9.12.2014) דומה ביותר לענייננו. המדובר באותה פרשה בהסדר כובל שהתבטא בויתור של הנאשם על השתתפות בהתמחרות, תמורת ₪ 70,000. בית המשפט אישר הסדר טיעון שבו הייתה הסכמה גם בקשר לעונש, והטיל על הנאשם חודשיים מאסר לריצוי בעבודות שירות וקנס כספי, תוך שהוא מביא בחשבון את נטילת האחריות, את נסיבותיו האישיות של הנאשם, את העובדה שהעבירה לא הייתה מתוכננת ושהנאשם לא יזם אותה.

גזרי הדין שהוטלו על ידי במסגרת הפרשה הנדונה מתייחסים לנאשם 13 (שאול זכרי), לנאשמים 20-21 (עמיר גולשני וחברת אמיר החוטבים בע"מ) ולנאשם 12 (עופר לוי). כמו כן יש להזכיר את עניינו של הנאשם מסילתי שדינו נגזר על ידי מותב אחר.

על מסילתי נגזרו 3 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, על עמיר גולשני נגזרו 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, על שאול זכרי נגזרו 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ועל עופר לוי נגזרו 6 חודשי מאסר בעבודות שירות. בכל המקרים הללו הורשעו הנאשמים גם בעבירת מרמה. טווח הענישה הביא בחשבון את מספר האישומים (מעורבות באחד או בשניים מן האישומים המופיעים בכתב האישום), את מידת היוזמה, את השאלה האם היה הנאשם אמור לזכות במכרז אם לאו - על פי ההסדר הכובל לו היה צד. בכל המקרים מדובר במעורבות שהמניע לה הוא בצע כסף. הקנסות הכספיים שהוטלו נעים בין 30,000 ₪ ל- 135,000 ₪.

12. נראה, כי לנוכח השיקולים העולים מגזרי הדין המפורטים, שהעונשים בהם נעים בין חודשיים לשישה חודשי עבודות שירות, עניינו של הנאשם חמור פחות. להבדיל מהאחרים, כישלוננו של הנאשם אינו נובע מבצע כסף. מעורבותו נקודתית, והוא לא הפיק רווח קרטליסטי. אין מיוחסת לו עבירת מרמה. הנאשם הודה ונטל אחריות למעשיו, והוא מוכן עתה למסור גרסה מלאה על נסיבות ביצוע העבירה. על כל אלה יש להוסיף את נסיבותיו האישיות, שהן כבדות משקל. גזר הדין על פיו הדריכה עצמה המאשימה, ת"פ 21467-11-13 הנ"ל, עוסק בנאשם שביקש והפיק רווח קרטליסטי, ובכך חמור יותר עניינו מזה של הנאשם שלפניי.

עם זאת, הנאשם הסיר את האיום התחרותי ממתחריו על מנת לגבות את חובו, ואין בידי לקבל שניתן לפטור את מי

שהורשע בעבירה של צד להסדר כובל בנסיבות שתוארו בלא ענישה בכלל, ובלא ענישה שיש לה היבט ממשי בפרט. כאמור, נקודת המוצא העקרונית, ממנה לא ראיתי לסטות, היא שעל עבירה מסוג זה יש להטיל עונש מאסר בפועל.

13. בהביאי בחשבון את נסיבותיו האישיות של הנאשם ואת מדרג הענישה המתחייב מן ההשוואה לגזרי הדין שנסקרו לעיל, החלטתי להטיל על הנאשם עונש של 30 ימי מאסר בפועל, שירוצו בעבודות שירות. כמו כן אני מטילה על הנאשם עונש של שישה חודשי מאסר על תנאי, אותו לא יישא אלא אם יעבור תוך תקופה של שלוש שנים עבירה כלשהי על חוק ההגבלים העסקיים.

בנוסף אני מטילה על הנאשם ועל החברה גם יחד קנס כספי בשיעור של 50,000 ₪. את הקנס ישלמו בתשלומים חודשיים שווים ורצופים של 1,000 ₪, החל מ- 1.8.15.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, י"ב תמוז תשע"ה, 29 יוני 2015, בנוכחות הצדדים.

חתימה